

Zdaniem prezesa KRIR

Konieczne jest uregulowanie obrotu ziemią

Czytaj na stronie 2

Widziane z Brukseli

Czytaj na stronie 2

Co z tym bobrem?

Czytaj na stronie 5

Rozmowa z Kazimierzem

Plocke – sekretarzem stanu w MRiRW

Rolnicze priorytety 2013

Czytaj na stronie 6

Czas na zmiany ustawy

Czytaj na stronie 7

Partnerzy medialni

Rolniczy Portal Informacyjny

KULTURA WSI.pl

agro news.com.pl
telewizja interaktywna

Na straży ziemi stać będą

Odkąd człowiek nauczył się uprawiać rolę, ziemia pełniła niezwykle ważną rolę w jego życiu. Początkowo ludzie mieli w posiadaniu tylko tyle gruntów, aby mogli przeżyć.

Wkrótce odkryli jednak, że mogą czerpać też zyski z posiadanych przez siebie terenów. I od tego czasu człowiek starał się być posiadaczem jak największej ilości ziemi. Jej ilość była nie tylko wyznacznikiem zamożności, ale również wskazywała miejsce w hierarchii społecznej. Jak pokazuje historia, na przestrzeni wieków nie tylko drogą pokojową starano się pozyskać jak największą ilość ziemi, aby z uprawy jej czerpać korzyści finansowe.

Dla Polaków ziemia od zawsze była najwyższą wartością. W naszej literaturze obraz chłopca, który broni swojej polskości nie chcąc sprzedać ziemi niemieckim kolonistom, najbardziej obrazowo przedstawił Bolesław Prus w powieści „Placówka”. Jej bohater – Józef Ślimak, poprzez swój upór, w obronie ojcowizny pokazuje siłę moralną polskiego rolnika. W obronie polskiej ziemi również i dziś stanęli polscy rolnicy. W Szczecinie chłopcy protestując przeciw nieprawidłowościom przy sprzedaży ziemi z zasobów Agencji Nieruchomości Rolnych w grudniu 2012 roku wyjechali traktorami na drogi, skutecznie blokując ruch po stolicy województwa zachodniopomorskiego. Trwający ponad miesiąc protest pokazał, że priorytetem przy sprzedaży ziemi powinien być interes polskich rolników, a nie pieniądze latające dziury w budżecie państwa.

Najbardziej protestujących rolników bolał fakt kupowania od ANR ziemi przez podstawione osoby tzw. słupy reprezentujące duże podmioty powiązane z kapitałem zagranicznym. Dlatego, ich zdaniem, konieczne jest opracowanie nowych regulacji prawnych, które zapewnią polskim rolnikom równe szanse w konkurencji z zagranicznymi nabywcami. Po trwających kilka tygodni negocjacjach wreszcie udało się Międzyzwiązkowemu Komitetowi Protestacyjnemu Rolników z Województwa Zachodniopomorskiego osiągnąć porozumienie ze stroną rządową. Na zaproszenie ministra rolnictwa i rozwoju wsi **Stanisława Kalembę**, przedstawicieli Komitetu Protestacyjnego przyjechali do Warszawy, gdzie szef resortu rolnictwa przedstawił im propozycje rozwiązań w zakresie wyeliminowania z przetargów ograniczonych osób podstawianych tzw. słupów.

– Wypracowane zostały zasady, które będą służyły rozdysponowaniu ziemi w całym kraju, a nie tylko w województwie zachodniopomorskim, w którym problem ten jest rzeczywiście największy – mówi Stanisław Kalemba. Ustalono, że Agencja odstępuje od przeprowadzenia przetargu na wniosek upoważnionego przez izbę rolniczą członka komisji albo po zgłoszeniu sprzeciwu izby rolniczej, w związku z uzasadnionymi wątpliwościami odnośnie osób mających uczestniczyć w przetargu. W przypadku dwukrotnego odwołania przetargu, Agencja przeznacza nieruchomość do przetargu ograniczonego na dzierżawę krótkoterminową, nie krótszą niż jeden okres wegetacyjny. Agencja na wniosek dzierżawcy, pozytywnie zaopiniowany przez izbę rolniczą, może przedłużyć umowę zawartą w tym trybie na okres przekraczający 3 lata.

Jak informuje MRiRW rozszerzony został także katalog sytuacji, w których ANR może wykonać prawo odkupu o przypadki, gdy nabyta nieruchomość wykorzystywana jest na inny cel niż pro-

wadzenie działalności rolniczej oraz prowadzona działalność rolnicza na nabytej nieruchomości nie jest wykonywana osobiście przez nabywcę.

Uzgodniono także, że przy sprzedaży na raty nieruchomości rolnych w trybie przetargu ograniczonego oraz w ramach pierwszeństwa nabycia na utworzenie lub powiększenie gospodarstwa rodzinnego, stosowane będą zabezpieczenia jedynie w formie hipoteki oraz weksla In blanco.

Na wniosek izby rolniczej może też być rozszerzony skład komisji o osoby przez nią wskazane, nie więcej jednak niż 50% składu komisji.

– Bardzo duża odpowiedzialność spada od tej chwili na izby rolnicze, których przedstawiciele będą zasiadali w komisjach przetargowych, ale przecież ci ludzie najlepiej znają rolników zamieszkujących dany teren, a to gwarancja eliminowania tzw. słupów – podkreśla Stanisław Kalemba.

Od czasów integracji z Unią Europejską w naszym kraju wrasta zainteresowanie zakupem ziemi rolniczej, co skutkuje wzrostem jej cen. Nasilenie transakcji w rynkowym obrocie ziemią rolniczą cechuje się znacznym zróżnicowaniem regionalnym, uwarunkowanym głównie podażą, odmienną strukturą agrarną, siłą ekonomiczną gospodarstw i zróżnicowanymi motywacjami zakupu gruntów.

Opracował WOP

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska oraz Małopolska Izba Rolnicza organizują cykl spotkań konsultacyjnych dotyczących propozycji ułatwień dla sprzedaży produktów lokalnych przez rolników prowadzących małe gospodarstwa rolne, w tym ekologiczne.

Spotkania takie zaplanowano we wszystkich powiatach Małopolski. Jak informują organizatorzy, podczas spotkań przedstawiciele powiatowych jednostek Inspekcji Weterynaryjnej oraz SANEPIDU przedstawiają obowiązujące przepisy weterynaryjne

Ułatwić sprzedaż produktów lokalnych

oraz higieniczno-sanitarne dotyczące produkcji i wprowadzania na rynek produktów roślinnych i zwierzęcych. Omawiane są również istniejące problemy i bariery formalno-prawne w zakresie sprzedaży bezpośredniej, a uczestnicy mają możliwość zaopiniowania istniejących oraz zgłaszania nowych propozycji rozwiązań ułatwiających sprawne funkcjonowanie rynku produktów lokalnych.

Natomiast wnioski ze spotkań posłużą do sporządzenia raportu wykazującego elementy dysfunkcyjne w obowiązującym prawodawstwie – w zakresie produkcji, przetwórstwa i sprzedaży produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym – co pozwoli na zaprojektowanie koniecznych zmian, w celu poprawy warunków dla rozwoju rynku produktów lokalnych.

Konsultacje organizowane są w ramach realizacji projektu „Produkt Lokalny Małopolska – rozwój lokalnej przedsiębiorczości i przetwórstwa w oparciu o partnerską inicjatywę edukacji ekonomicznej mieszkańców oraz regionalny system marketingu produktów z Małopolski”, finansowanego z Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy.

Opracował WOP

Ubiegły rok w Parlamencie Europejskim upłynął bardzo intensywnie i pracowicie, zwłaszcza ze względu na powstające raporty dotyczące przyszłego kształtu Wspólnej Polityki Rolnej. Tysiące poprawek, dziesiątki spotkań, negocjacje i rozmowy to długa droga, która zakończy się już w tym miesiącu głosowaniami na Komisji AGRI.

Mamy nadzieję, że zakończą się one dobrymi wynikami i rolnicy

ków. Poniekąd jest to wynik toczących się prac wokół reformy Wspólnej Polityki Rolnej i ważnych zapisów dotyczących pomocy dla ludzi zaczynających swoją pracę w gospodarstwach.

Na zaproszenie posłów z PSL: **Arkadiusz Bratkowski, Czesława Siekierskiego, Andrzeja Grzyba i Jarosława Kalinowskiego**, znalazło się wśród uczestników spotkania 48 młodych rolników ze Związ-

Widziane z Brukseli

z całej Europy będą mogli otrzymać godziwą zapłatę za swoją ciężką pracę, a także będą sprawiedliwie wynagradzani za spełnianie wysokich standardów produkcji.

Grudzień był w Parlamencie miesiącem odzwierciedlającym mijający rok. Był to czas intensywnej pracy i nowych inicjatyw.

Na początku miesiąca, po raz pierwszy w historii deputowani z grupy Europejskiej Partii Ludowej, **Esther Herranz i Nuno Melo**, zainicjowali zorganizowanie I Europejskiego Kongresu Młodych Rolni-

ku Zawodowego Centrum Narodowe Młodych Rolników.

Podczas Kongresu odbyło się również ogłoszenie wyników konkursu. W kategorii Projekt zrównoważony nagrody otrzymały dwie siostry z Hiszpanii **Ana María i Raquel Pérez Saenz** i Bułgarka **Hristova Irena Petkova**. Nagroda dla Najbardziej inowacyjnego projektu powędrowała do Portugalii do **José Carvalho**, natomiast główna nagroda dla Najlepszego młodego rolnika w Europie przypadła Austriakowi **Andreasowi Gugumucowi**.

W drugiej części spotkania uczestnicy dyskutowali nad reformą Wspólnej Polityki Rolnej po 2014 oraz rolę młodych rolników w jej przyszłym kształcie. Mieli również niepowtarzalną okazję do wymiany poglądów, zadawania pytań i dyskusji z europosłami na temat wsparcia dla nowych gospodarzy. Wszyscy zgodnie uznali, iż na terenach wiejskich potrzebny jest powiew młodości i innowacyjności. Co oczywiście nie jest jednoznaczne ze zrywaniem z tradycją.

W Kongresie uczestniczył również przewodniczący grupy EPP **Joseph**

Daul (rolnik), koordynator EPP AGRI **Albert Dess** (rolnik), dyrektor gabinetu Komisarza ds. Rolnictwa **Gorg Hauser** oraz prezydent Europejskiej Rady Młodych Rolników (CEJA) **Joris Beacke**. Kongres został uznany za doskonałą inicjatywę.

Także grudniowa sesja w Strasburgu, mimo bożonarodzeniowego klimatu w tym pięknym mieście, przebiegła pracowicie. Najważniejszym głosowaniem było uchwalenie budżetu na nadchodzący rok. Według tego porozumienia, jego wysokość wyniesie 150,898 mld euro w środkach na zobowiązania i 132,836 w środkach na płatności. Dodatkowo uchwalono również tzw. budżet korygujący w wysokości 6 mld euro, który ma pokryć ewentualne niedobory płatności. Parlament wezwał również Radę do uzupełnienia na początku 2013 roku zobowiązań zaległych z 2012 r.

Porozumienie międzyinstytucjonalne i uchwalenie tego budżetu to dobry znak dla negocjacji na temat finansowania Wieloletnich Ram Finansowych.

Podczas tej sesji Parlament Europejski głosował również nad raportem posła **Janusza Wojciechowskiego**

(ECR) na temat ochrony zwierząt podczas transportu. Jego celem jest ograniczenie dopuszczalnego czasu transportu zwierząt. Jego skrócenie spowodowałoby konieczność częstszego ich wyładunku w celu dokonania przerwy w podróży, co w połączeniu z powtórny załadunkiem łączy się z bardzo dużym stresem dla zwierząt, nie mówiąc o możliwości niepotrzebnych urazów oraz pogorszeniu warunków bezpieczeństwa epizootycznego. Zmusiłoby również przewoźników do zwiększenia prędkości przewozu do maksymalnej dopuszczonej, co znacząco pogorszyłoby komfort transportu dla zwierząt. Obecnie obowiązujące normy regulujące transport zwierząt na długich dystansach zapewniają odpowiednio wysoki dobrostan zwierząt. Raport został jednak przyjęty.

Wszystkim Państwu chciałbym życzyć w Nowym Roku wiele spokoju, realizacji zamierzonych planów oraz licznych sukcesów w każdej dziedzinie życia.

Jarosław Kalinowski
poseł do Parlamentu Europejskiego

Zdaniem prezesa KRIR

Konieczne jest uregulowanie obrotu ziemią

Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o podjęcie prac legislacyjnych, które uregulowałyby temat obrotu ziemią, w tym dzierżawę. Jednocześnie w piśmie skierowanym do szefa resortu rolnictwa deklaruje wsparcie izb rolniczych przy tworzeniu nowych regulacji, które zapewniłyby polskimi rolnikom równe szanse w konkurencji z zagranicznymi nabywcami.

Sygnalizowany przez rolników z województwa zachodniopomorskiego problem sprzedaży ziemi osobom reprezentującym duże podmioty, które są powiązane z kapitałem zagranicznym, dotyczy całego kraju. Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych popiera protest rolników i uważa za konieczne opracowanie nowych regulacji prawnych, gdyż brak szczelności obecnych przepisów nie poprawia struktury agrarnej gospodarstw. Na ten temat przedstawiciele samorządu rolniczego debatowali podczas ostatniego Posiedzenia KRIR w dniu 4 grudnia br. Podczas obrad Prezes Zachodniopomorskiej Izby Rolniczej **Julian Sierpiński** oraz Prezes Izby Rolni-

czej w Opolu **Herbert Czaja** zabierali głos w sprawie nieprawidłowej sprzedaży gruntów przez Agencję Nieruchomości Rolnych. W trakcie posiedzenia członkowie KRIR opowiedzieli się za stworzeniem ustawy w sprawie obrotu gruntami rolnymi, jak również przyjęli dwa wnioski dotyczące tego tematu, tj. wystąpienie do resortu rolnictwa w sprawie rozpoczęcia prac legislacyjnych nad utworzeniem „Funduszu Ochrony Ziemi Rolnej” oraz w sprawie opracowania ustawy o trwałej dzierżawie oraz sprzedaży ziemi po 2016 r. Okres zakończenia ochrony polskich gruntów przed wykupem przez obcokrajowców zbliża się – memorandum na zakup ziemi przez obcokrajowców wygaśnie w 2016 roku, wówczas będą oni mogli nabywać grunty bez jakichkolwiek ograniczeń. W związku z tym, w opinii samorządu rolniczego konieczne jest opracowanie ustawy, która stworzy podstawy prawne do powstania struktury instytucjonalnej, np. Funduszu Ochrony Ziemi Rolnej, który pozwalałby podejmować – w miarę potrzeby – działania interwencyjne na rynku ziemi. W tej kwestii polskie prawo mogło-

by się wzorować na rozwiązaniach wypracowanych w innych krajach UE, np. Francji, czy Danii.

– W wielu krajach Wspólnoty stosuje się mechanizmy ograniczające pełną swobodę obrotu ziemią rolniczą. W przepisach tych krajów, powtarzają się bowiem takie wymogi, jak konieczność niepodzielności gospodarstw, zakaz zmniejszania powierzchni gospodarstw poniżej pewnej granicy. Nacisk kładziony jest również na wymóg posiadania przez osobę obejmującą gospodarstwo rolne odpowiednich kwalifikacji zawodowych, które uzyskała w kraju, w którym kupuje ziemię. Te elementy ochronne w obrocie gruntami rolnymi nie są sprzeczne z ideą integracji europejskiej, zatem można byłoby je wykorzystać przy tworzeniu odpowiednich regulacji w systemie prawa polskiego. We Francji podstawową instytucją, przy pomocy której państwo kształtuje politykę agrarną w rolnictwie francuskim, jest SAFER (Stowarzyszenie Zagospodarowania Ziemi i Urządzenia Obszarów Wiejskich), który został powołany do życia ustawą z 5 sierpnia 1960 r. Podstawowym zadaniem SAFER jest pośred-

tylko w dużych. Praktyka pokazuje, iż najczęściej działalność SAFER sprowadza się do nabywania wielkich posiadłości ziemskich, a następnie ich repartycja na kilka gospodarstw o charakterze rodzinnym oraz przekazanie gruntów na powiększenie sąsiadujących z przejmowaną jednostką gospodarstw rodzinnych ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb młodych rolników. Ważnym elementem wpływającym na poprawę przepływu ziemi do gospodarstw silnych ekonomicznie we Francji jest dobrze zorganizowany system dzierżaw.

Praktycznie we wszystkich krajach Unii Europejskiej występuje, kontrolowany przez instytucje do tego powołane, obrót ziemią, ze względu na obawy przed wyzbywaniem się tożsamości narodowej i majątku narodowego – z czym często kojarzona jest sprzedaż nieruchomości.

Wiktor Szmulewicz
prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych

Z wielkim żalem przyjęliśmy wiadomość o przedwczesnej śmierci

Redaktora

WIESŁAWA NOGALA

składamy

RODZINIE I BLISKIM

wyrazy głębokiego współczucia
Zarząd Krajowej Rady Izb Rolniczych

W dniu 5 grudnia ub. r. w Wyszehradzie (Węgry) odbyło się 47 posiedzenie izb rolniczych państw grupy V-4, w którym uczestniczyli przedstawiciele Izby Rolniczej Republiki Czeskiej, Węgierskiej Izby Rolniczej, Słowackiej Izby Rolno-Spożywczej oraz Krajowej Rady Izb Rolniczych. Następnego dnia, po dołączeniu do delegatów z Izby Rolniczej Republiki Litwy, Chorwackiej Izby Rolniczej i Stowarzyszenia Rolników w Serbii, rozpoczął się II Szczyt Izb Rolniczych Europy Centralnej oraz Wschodniej. Spotkanie zakończyło się 7 grudnia podpisaniem listu intencyjnego.

W czasie konferencji przedstawiciele izb rolniczych oraz organizacji zrzeszających rolników zastanawiali się m.in. nad nowymi sposobami współpracy, które pomogłyby wzmocnić wspólne stanowisko na forum Unii Europejskiej (UE) i Copa-Cogeca. Zwrócono bowiem uwagę, iż koszty związane z uczestnictwem w Copa-Cogeca nie są współmierne z korzyściami dla jej członków z państw Europy Centralnej i Wschodniej. Jako sposób na poprawę powyższej sytuacji, podano możliwość zmiany systemu naliczania składki. Zaproponowano m.in. podzielenie jej na część stałą (równą dla wszystkich), część zmienną (uzależnioną np. od wysokości subsydiów

47 Posiedzenie przedstawicieli izb rolniczych grupy wyszehradzkiej

otrzymywanych przez dany kraj) oraz część mobilną (w skład której mogłyby wchodzić opłaty związane np. z obsługą języka). Inną propozycją było uzależnienie składki od stosunku PKB rolniczego danego kraju do PKB rolniczego wszystkich krajów członkowskich. Wysokość środków wpłaconych do Organizacji wiązałyby się ze zróżnicowaniem liczby głosów posiadanych przez dane państwo.

W dalszej części spotkania reprezentanci izb oraz organizacji rolniczych biorący udział w spotkaniu omówili główne kierunki oraz problemy występujące w ich krajach w sektorze rolnym. Zwrócili uwagę, iż pomimo różnic w polityce oraz w poziomie rozwoju gospodarczego Europy Środkowej i Wschodniej sektor rolnictwa oraz rynki rolne są w tych krajach ze sobą bardzo blisko powiązane. Wspól-

ny dla wszystkich jest także znaczący udział rolnictwa w tworzeniu Produktu Krajowego Brutto (PKB). Niemniej jednak, w każdym kraju nadal istnieją obszary stanowiące potencjał do rozwoju, który może zostać wykorzystany poprzez zwiększenie produkcji, zintensyfikowanie stosunków handlowych, inwestycji rolniczych oraz transferu wiedzy pomiędzy tymi krajami. Podkreślono, że znaczna rola należy tu do

izb oraz organizacji rolniczych, które są zdolne do wzmocnienia współpracy i znalezienia nowych dróg wspólnego działania, szczególnie teraz, kiedy obecne warunki na rynkach rolnych mogą zagrozić stabilności dochodów rolników i producentów rolnych, którzy walczą o godną pozycję w łańcuchu żywnościowym.

Izby rolnicze oraz organizacje rolnicze zdecydowały także, iż chciałyby organizować spotkania w celu wypracowania wspólnego stanowiska dot. europejskiej polityki rolnej, jak również wspólnych strategii i działań pomiędzy krajami z regionu Europy Centralnej, Wschodniej oraz Południowo-Wschodniej. Do udziału w spotkaniach zaproszone będą również kraje Bałtyckie oraz kraje Bałkanów Zachodnich. Spotkania takie odbywać się będą przynajmniej dwa razy w roku, a w razie konieczności – częściej. Za przygotowanie regularnych spotkań będzie odpowiedzialny Zespół Koordynacyjny, w skład którego wchodzić będzie jeden przedstawiciel z każdego kraju.

Organizacje uzgodniły, że będą regularnie omawiały aktualny stan w zakresie europejskiej polityki rolnej oraz w kluczowych kwestiach będą szukały i reprezentowały wspólne stanowisko.

MS

W sprawie obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania oraz środków na modernizację gospodarstw rolnych

Samorząd rolniczy województwa podlaskiego z niepokojem przyjmuje doniesienia o planowanych zmianach przepisów regulujących wyznaczenie obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania, tzw. ONW. Zmiany owe mają pójść w kierunku ograniczenia powierzchni takich obszarów. Jako przedstawiciele rolników województwa podlaskiego, chcemy stanowczo zaprotestować przeciwko takim zmianom.

Województwo podlaskie charakteryzuje się ograniczonymi warunkami gospodarowania, na które składają się warunki pogodowe, krótki okres wegetacji oraz słabe gleby. Klimat województwa podlaskiego jest najchłodniejszym na całym niżu polskim, przejawia się długą zimą, najkrótszym okresem wegetacji, krótkim przedwiośniem oraz bardzo niską średnią temperaturą roczną. Wszystkie te cechy sprawiają, że jest on bardzo niekorzystny dla rolnictwa. Podobnie jak struktura obszarowa, w której największy odsetek zajmują gleby IV, V i VI klasy bonitacyjnej. Gleby najwyższej klasy I nie występują, zaś w klasie II ich udział jest znikomy.

Ze względu na trudne warunki klimatyczno-glebowe, w naszym województwie dominuje produkcja zwierzęca, szczególnie produkcja mleka, która jest bardzo pracochłonna i wymaga zaangażowania maksimum czasu. Dokładając do tego niestabilność ekonomiczną i niepewną przyszłość (np. zniesienie kwot mlecznych), mamy kolejny czynnik predysponujący nasze województwo do obszarów ONW, tj. migracja ludności.

Kolejnym elementem utrudniającym produkcję rolniczą paradoksalnie są walory przyrodnicze naszego regionu. Przyroda naszego województwa jest jednym z najlepiej zachowanych obszarów w kraju, co przekłada się na największą powierzchnię obszarów chronionych: trzy Parki Narodowe, w tym największy w kraju, liczne Rezerwy Przyrody, Parki Krajobrazowe oraz obszary chronionego krajobrazu (33% województwa stanowi krajowa sieć obszarów chronionych). Jesteśmy dumni z tego dziedzictwa, rozumiemy i popieramy potrzebę ochrony przyrody, jednak nie można zapominać o ludziach żyjących na tych terenach, którzy mają prawo do

godziwych warunków życia, a wyznaczenie obszarów chronionych często niesie ze sobą ograniczenia produkcji, co niewątpliwie powinno wiązać się z rekompensatą dla rolników gospodarujących na takich obszarach. Ta sama zasada powinna obowiązywać przy wdrażaniu Dyrektywy Azotanowej, tj. przy wyznaczaniu obszarów szczególnie narażonych na azotany pochodzenia rolniczego, z których odpływ azotu ze źródeł rolniczych do wód należy ograniczyć (tzw. OSN). To kolejne utrudnienie produkcji, które nie ominęło naszych rolników, bowiem w roku bieżącym część województwa podlaskiego znalazła się w obszarach OSN.

Mając na względzie powyższe, nie ulega wątpliwości naszym zdaniem, że województwo podlaskie jest szczególnym obszarem gospodarowania i z całą pewnością powinno być wspierane i zaliczone do obszarów ONW, o co apelujemy!

Kolejnym nurtującym nas problemem są zapowiedzi przesunięcia niewykorzystanych środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013 z działania „Moderni-

zacja gospodarstw rolnych” z województwa podlaskiego do innych województw, z czym absolutnie nie możemy się zgodzić.

Województwo podlaskie jest regionem dynamicznie rozwijającym się. Nasi rolnicy ciężką pracą starają się sprostać coraz to nowym wymogom, które szczególnie w produkcji zwierzęcej i produkcji mleka, a ta dominuje w naszym regionie, są kosztowne. O rozwoju produkcji mleka zdecydowały liczne inwestycje, które w przeważającej większości są sfinansowane z kredytów. Działanie „Modernizacja gospodarstw rolnych” była swego rodzaju ulgą i pomocą przy inwestycjach, dlatego też cieszyła się w naszym województwie ogromną popularnością. Liczba złożonych wniosków podczas ostatniego naboru świadczy o tym, jak potrzebne są te środki dla naszego rolnictwa. Perspektywa zniesienia kwot mlecznych wiąże się z niepewnością co do przyszłości produkcji mleka i z pewnością będzie kolejnym dużym sprawdzianem szczególnie dla naszych producentów mleka. Aby móc stanąć do konkuren-

cji, w tym sektorze potrzebujemy wsparcia, m.in. w postaci środków na zakup nowych maszyn i wprowadzenia nowych technologii. Dlatego też uważamy, że decyzja o przesunięciu środków z ww. działania będzie bardzo niekorzystna.

Warto również podkreślić, że złożone wnioski są rozpatrzone i gotowe do realizacji, a to znaczy, że oprócz pracy i nakładów rolników w przygotowanie owych wniosków, ogrom pracy wykonali także pracownicy Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.

Biorąc pod uwagę przedstawione argumenty, prosimy pana ministra o rozważenie przedmiotowej kwestii, czy warto odrzucać 2 200 gotowych do realizacji wniosków, pozbawiając środków tych, którzy na nie czekają i którzy ze strony resortu rolnictwa słyszeli zapewnienia, że pieniądze trafią do nich i przesuwać je w rejon, gdzie ARiMR będzie musiała wdrażać całą procedurę naboru.

Liczymy na zrozumienie naszych postulatów i korzystne rozstrzygnięcia.

PIR

DIR apeluje

Prezentujemy apel zarządu Dolnośląskiej Izby Rolniczej w sprawie obrony budżetu na WPR i funduszy na rozwój obszarów wiejskich na lata 2014–2020.

Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej w imieniu dolnośląskich rolników zwraca się z apelem do **Bronisława Komorowskiego** – Prezydenta RP, **Donalda Tuska** – Prezesa Rady Ministrów, **Stanisława Kalemby** – Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie obrony budżetu na Wspólną Politykę Rolną i funduszy na rozwój obszarów wiejskich na lata 2014–2020.

Spotkanie w dniach 22–23 listopada ub.r. przywódców państw europejskich w Brukseli nie przyniosło rozwiązań w sprawie unijnego budżetu, w tym także ustalenia wysokości budżetu Wspólnej Polityki Rolnej i funduszy na rozwój obszarów wiejskich na lata 2014–2020. Dolnośląscy rolnicy z niepokojem śledzą informacje napływające z Brukseli, gdzie Komisja Europejska zaproponowała cięcia wydatków przeznaczonych na rolnictwo w latach 2014–2020. Jednak ostatnia propozycja Przewodniczącego Rady UE **Hermana van Rompuy'a** pomniejszenia płatności bezpośrednich o dalsze 5% (13,2 mld euro) w skali całej Wspólnoty, jest dla nas, jako samorządu rolniczego, nie do przyjęcia. Planowana jest także redukcja budżetu rolnego o 16 mld euro. W sumie spowoduje to redukcję budżetu przeznaczonego na dopłaty w całej Unii o prawie 6%.

Tak drastyczne cięcia budżetu WPR spowodują niedotrzymanie zobowiązań wynikających z traktatów akcesyjnych nowych państw członkowskich. Dochodzenie do pełnych płatności do gruntów rolnych nowych państw członkow-

skich zostanie przesunięte na dalszy plan lub w ogóle nie zostanie zrealizowane.

Polscy rolnicy i mieszkańcy obszarów wiejskich w 2003 roku głosowali za wejściem Polski do UE, głosowali m.in. za wyrównaniem dopłat bezpośrednich w stosunku do państw starej Unii, których wzrost z poziomu 55% w 2004 roku do 100%, co 5% rocznie zapewniałi ówczesni przedstawiciele władz.

Po 8 latach członkostwa nasiliły się różnice pomiędzy rolnikami w starej Piętnastce a rolnikami nowych państw członkowskich. Niektóre państwa starej Unii otrzymują dwukrotnie więcej dopłat obszarowych niż Polska.

Jak w takim przypadku można mówić o równych warunkach konkurencji, wyrównaniu szans czy równorzędnym traktowaniu wszystkich członków UE? Nie wspominając o poziomie życia w poszczególnych krajach członkowskich Unii.

Jeżeli hasło „Europa równych szans” ma być realizowane w praktyce, to nasz rząd musi zabiegać o solidaryzm w kwestiach rolniczych dopłat. Polska jest krajem o dużym potencjale i tradycjach rolniczych z jednej strony, ale z drugiej strony mamy gorsze warunki do produkcji rolnej. W związku z tym nie możemy sobie pozwolić na podrzędne traktowanie.

Zarząd Dolnośląskiej Izby Rolniczej jako samorząd rolniczy w imieniu dolnośląskich rolników apeluje o zdecydowane i ustawiczne działania Rządu RP, w tym resortu rolnictwa, w celu zrównania dopłat bez-

pośrednich dla rolników w całej Unii Europejskiej i odejście od płatności historycznych.

Polska wieś wymaga dalszego efektywnego wsparcia na rozwój i restrukturyzację, podobnie jak polskie rolnictwo i przemysł rolno-spożywczy.

Środki z II filara miały pomóc w wyrównaniu różnic rozwojowych pomiędzy starymi a nowymi państwami członkowskimi, zmniejszając ukryte bezrobocie oraz opóźnienie rozwojowe w stosunku do starej Unii. Wykorzystanie funduszy z lat 2007–2013 świadczy o efektywności ich wykorzystania i potrzebach wsi, rolnictwa i przemysłu rolno-spożywczego.

Po 8 latach członkostwa możemy autorytatywnie stwierdzić, że proces ten się nie zakończył. Jesteśmy dopiero na początku drogi. Ze środków PROW-u udało się dotychczas zmodernizować zaledwie 8% gospodarstw. Dysproporcje rozwojowe pomiędzy polskimi i zachodnimi gospodarstwami rolnymi są nadal bardzo duże. A obciążenie środków na ten cel w budżecie unijnym jeszcze bardziej je pogłębi.

W kontekście trwających negocjacji w sprawie przyszłości unijnego budżetu do roku 2020, apelujemy do wszystkich mających wpływ na przebieg tych negocjacji, aby nie zapomnieli o budżecie Wspólnej Polityki Rolnej i funduszach na rozwój obszarów wiejskich w imię „poprawy politycznej” i porozumienia „za wszelką cenę”. Konieczne są twarde negocjacje i obrona polskiej racji stanu w tym względzie.

Liczę na zrozumienie naszego apelu i podjęcie niezwłocznych działań zmierzających do osiągnięcia celu.

Z poważaniem
Prezes
Dolnośląskiej Izby Rolniczej
Leszek Grała

Opracował: WOP

Budżet WPR na równi z polityką spójności

Lubelska Izba Rolnicza apeluje do premiera i przedstawicieli Rządu RP o podjęcie w następnej turze negocjacji – w styczniu 2013 r. korzystnych decyzji dla polskich rolników w sprawie Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2014–2020.

Zdaniem LIR, sektor rolny i rolnicy znajdujący w nim zatrudnienie przyczyniają się do stabilności gospodarczej naszego kraju. Jednak aby było to możliwe nasi rolnicy potrzebują silnej WPR, a jej ważnym elementem są płatności bezpośrednie.

– Z ostatnich informacji wynika, że budżet na dopłaty w całej Unii ma być zmniejszony o około 6%. Jeśli dojdzie do tak drastycznych cięć w budżecie WPR, to nie zostaną dotrzymane zobowiązania wynikające z traktatów akcesyjnych dla nowych państw członkowskich – mówi **Robert Jakubiec**, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej. Już teraz polscy rolnicy borykają się z niepewnością destabilizacji poszczególnych rynków rolnych, zwłaszcza ze względu na niedawny wzrost wahań na światowych rynkach towarowych. Ponieważ rok 2014 zbliża się wielki-

mi krokami, polscy rolnicy muszą jak najszybciej posiadać możliwość oceny wpływu zmian polityki rolnej, jeśli mają podjąć rozważne decyzje dotyczące planów produkcji i inwestycji w swoich gospodarstwach.

W ocenie Lubelskiej Izby Rolniczej, unijne wydatki na rolnictwo muszą pozostać na poziomie 2007–2013 aż do roku 2020, zwłaszcza teraz, gdy istnieje poważne zagrożenie sektora żywnościowego nie tylko w Polsce, ale i w całej Unii Europejskiej ze strony USA, Chin czy Brazylii, gdzie mocno inwestuje się w sektor rolny.

– Walne Zgromadzenie Lubelskiej Izby Rolniczej apeluje do wszystkich, którzy mają wpływ na przebieg tych negocjacji, aby budżet WPR był potraktowany na równi z polityką spójności – dodaje Robert Jakubiec.

WOP

Dłuższy termin odstrzału dzików

Zdaniem Podlaskiej Izby Rolniczej okres polowań zbiorowych na dziki powinien być wydłużony do końca lutego. Jak podkreślają przedstawiciele PIR populacja dzików z roku na rok jest coraz większa i dlatego też potrzebny jest dłuższy termin na odstrzał, aby zmniejszyć ich liczebność.

Obecnie obowiązujące rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 września 2010 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz mówi, że polowanie z psami lub nagonka może się odbywać w okresie od 1 października do 31 stycznia.

WOP

W siedzibie Krajowej Rady Izb Rolniczych w Warszawie, 17 grudnia 2012 r. Wiktor Szmulewicz, prezes KRIR, spotkał się z przedstawicielami organizacji ekologicznych działających na terenie naszego kraju.

Spotkanie poświęcone było określeniu obszarów współpracy oraz aktualnym problemem polskiego rolnictwa, szczególnie zapewnieniu warunków rozwoju produkcji rolnej metodami konwencjonalnymi i ekologicznymi w gospodarstwach rodzinnych.

Spotkanie z organizacjami ekologicznymi

Wśród najważniejszych spraw omówiono konsekwencje przyjęcia przez Parlament RP ustawy o nasieniu, która dopuszcza obrót i stosowanie roślin modyfikowanych genetycznie.

Prezes KRIR wyraził opinię, że Polska powinna być wolna od upraw GMO i konieczna jest ustawa kompleksowo regulująca sprawy GMO.

Kolejnym problemem jest trudna dostępność pasz wolnych od GMO. W firmach produkujących pasze powinny być osobne linie do produkcji pasz dla gospodarstw, które chcą prowadzić produkcję zwierzęcą metodami konwencjonalnymi

i ekologicznymi. W związku z łatwością zanieczyszczenia i mieszania pasz na różnych etapach transportu i produkcji, konieczne jest wyznaczenie magazynu wyłącznie do pasz konwencjonalnych (wolnego od GMO). Konieczna, zdaniem samorządu rolniczego, będzie pomoc Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby utworzyć i utrzymać taki magazyn.

Najlepszym rozwiązaniem byłoby kompleksowe wsparcie oraz koordynacja podaży i zapotrzebowania na produkcję konwencjonalną począwszy od produkcji roślin białkowych, przez produkcję i sprzedaż pasz, prowadzenie ewidencji takich producen-

tów, kończąc na informowaniu konsumentów o możliwościach zakupu żywności konwencjonalnej.

Następnym ważnym zagadnieniem była poprawa warunków funkcjonowania gospodarstw rodzinnych poprzez umożliwienie przetwórstwa i sprzedaży wytworzonej żywności z surowców wytworzonych we własnym gospodarstwie. Takie regulacje prawne funkcjonują w innych państwach Unii Europejskiej, np. Austrii, Francji czy w Niemczech.

Ważne byłoby nawiązanie współpracy z urzędami marszałkowskimi, które aktywnie wspierają promocję produktów regionalnych i są zain-

teresowane ułatwieniem produkcji i sprzedaży na poziomie gospodarstwa. Obecnie obowiązujące wymogi weterynaryjne są identyczne jak dla produkcji masowej, zbyt wygórowane dla rolników i niepotrzebne.

Wśród poruszonych spraw była również działalność Agencji Nasiennego ściągającej opłaty za użytkowanie materiału nasiennego z własnego gospodarstwa. KRIR przygotowało wniosek do Trybunału Konstytucyjnego w sprawie zaskarżenia ustawy o ochronie prawnej odmian roślin uprawnych.

Opracował: WOP

Lawinowy wzrost populacji bobra w naszym województwie przyczynia się w ostatnim okresie do częstego podtapiania terenów, a ponadto bobry niszczą stawy hodowlane, wały przeciwpodwodowe czy przepusty drogowe, co powoduje zalewanie pól uprawnych i sadów. Coraz częściej rolnicy pytają o odszkodowania za szkody wyrządzone przez bobry. Wiedzą, że mogą się o nie ubiegać. Nie wiedzą jednak, co konkretnie robić, do kogo zgłaszać się, jaki wniosek zdobyć oraz skąd go wziąć.

Co z tym bobrem?

Wyplatami odszkodowań za straty wyrządzone przez zwierzęta chronione zarządza Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. Gotowy wniosek znajduje się do pobrania na stronie internetowej <http://gorzow.rdos.gov.pl>. Do wniosku należy dołączyć:

- fragment mapy ewidencyjnej z działką, na której wystąpiła szkoda,
- aktualny wypis z rejestru gruntów obejmujący obszar nie mniejszy niż 1 ha (0,1 ha upraw leśnych), w tym działki będące przedmiotem postępowania,
- dokument stanowiący tytuł prawny do dysponowania nieruchomością (lub umowa dzierżawy w przypadku dzierżawienia działki),
- upoważnienia od ewentualnych współwłaścicieli,
- w przypadku szkód wyrządzonych w obwałowaniach stawów rybnych pozwolenie na budowę lub pozwolenie wodno-prawne.

54 szt. Skuteczność odstrzału za okres pełnych dwóch sezonów, tj. 2010/2011 i 2011/2012 wynosi 22,86%.

W celu uzyskania zgody na odstrzał redukcyjny bobra należy złożyć wniosek do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wielkopolskim o wydanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w odniesieniu do chronionych gatunków roślin, grzybów i zwierząt w województwie lubuskim. Wniosek również jest dostępny na stronie internetowej <http://gorzow.rdos.gov.pl>. Do wniosku należy dołączyć potwierdzenie wniesienia opłaty skarbowej za wydanie zezwolenia, w kwocie 82,00 zł.

Co można zrobić, aby ograniczyć szkody?

W celu ograniczenia szkód wyrządzanych przez bobry można podjąć działania zapobiegawcze, polegające na stosowaniu grodzienia upraw/plantacji, zakładaniu indywidualnych osłon z siatki metalowej na np. cenne okazy drzew lub krze-

Z danych udostępnionych przez RDOŚ w Gorzowie Wlkp. wynika, że do początku grudnia 2012 roku zarejestrowano 60 wniosków o odszkodowanie za szkody wyrządzone przez bobry. W zakończonych postępowaniach wypłacono odszkodowania na kwotę ok. 120 tys. zł.

W tym roku zarejestrowano 56 wniosków o wydanie zezwolenia na czynności podlegające zakazom w odniesieniu do bobrów, tj. rozbiór tam – 33, odstrzał redukcyjny – 23.

Wpłynęły 2 wnioski o podjęcie działań zabezpieczających przed negatywnymi skutkami aktywności życiowej bobrów.

W ostateczności odstrzał

W województwie lubuskim w sezonie 2011/2012 wydano zezwolenia na odstrzał 413 szt., odstrzelono 54 szt. W sezonie 2012/2013 wydano dotychczas zezwolenia na odstrzał 271 szt., brak informacji o dokonanych odstrzałach

wów, zabezpieczanie przepustów za pomocą krat lub specjalnie do tego celu przygotowanych koszy z siatki lub drobnej kraty. Ponadto w istniejących tamach bobrowych można instalować przepusty z rur, w celu ustabilizowania poziomu wody w cieku. Dla ochrony drzew stosuje się również malowanie pni do wysokości ok. 1,5 m nietoksyczną farbą zmieszaną ze żwirem. Jeśli jest taka możliwość, warto również dobrze zaplanować lokalizację nowych upraw – poprzez ich oddalenie od cieków wodnych – co zdecydowanie utrudni potrzebę żerowania i osiedlenia się w miejscach zagospodarowanych przez człowieka.

Obecnie nie ma dokładnej inwentaryzacji bobrów uwzględniającej obszar naszego województwa. Działania takie zostały zapoczątkowane i są koordynowane przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

LIR

Trzeba uszczelnić sprzedaż ziemi

W iktor Szmulewicz, prezes Krajowej Rady Izby Rolniczych, 7 grudnia ub.r. zwrócił się do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Prezesa Rady Ministrów o stosowne zmiany przepisów prawa, które uszczelnilyby sprzedaż państwowej ziemi, tak aby faktycznie trafiała ona wyłącznie do polskich rolników.

Jednocześnie prezes KRIR zwrócił się z wnioskiem o podjęcie mediacji w celu złagodzenia problemów związanych z obrotem ziemi z zasobu Agencji Nieruchomości Rolnych w województwie zachodniopomorskim.

– Problem poprawy zasad dopuszczania osób do udziału w przetargach ograniczonych jest jednym z głównych przyczyn tegorocznych protestów zachodniopomorskich rolników. Do tej pory jednak brak szczegółowych rozwiązań, a samo odwoływanie pojedynczych przetargów nie uzdrawia sytuacji, odwołując jedynie sprawę w czasie. Rolnicy zwracają szczególną uwagę na problem

dopuszczania udziałowców spółek (najczęściej z udziałem kapitału zagranicznego) w roli rolników indywidualnych do przetargów ograniczonych na sprzedaż ziemi. Nierzadko jest to nawet ziemia, która została wcześniej wyłączona przez Agencję z przedmiotu dzierżawy danej spółki – mówi Wiktor Szmulewicz. – Nabywca, z którym rolnicy indywidualni nie są w stanie konkurować finansowo, wnosi następnie nabyte grunty aportem do spółki, czyli w ten sposób wyłączone przez ANR grunty wracają do firmy, stają się jej własnością i absolutnie nie służą powiększaniu gospodarstw rodzinnych. Następnie nabywca – cały czas w fałszywej roli rolnika indywidualnego – przystępuje do kolejnych takich przetargów. Samorząd rolniczy jest bezsilny, a wśród rolników indywidualnych dążących do powiększenia gospodarstw rodzinnych narasta rozgoryczenie i niezadowolenie.

WOP

Dzierżawy do poprawy

Z daniem Lubelskiej Izby Rolniczej w naszym kraju istnieje pilna potrzeba uchwalenia ustawy regulującej zasady dzierżawienia gruntów rolnych.

Jak podkreśla LIR dynamika zmian gospodarczych w Polsce wymusza potrzebę poddania dzierżawy, podobnie jak w krajach Unii Europejskiej, kontroli na wzór obrotu własnościowego. Istnieje zatem jak podkreślają przedstawiciele lubelskiego samorządu rolniczego pilna potrzeba określenia statusu prawnego dzierżawy rolniczej, uwzględniającego zarówno tradycje polskich rozwiązań prawnych, jak również rozwiązań krajów Unii Europejskiej. Obowiązująca bowiem obecnie relacja stosunków dzierżawy w odniesieniu do rolnictwa jest szczególnie niekorzystna, pomija interesy osób prowadzących gospodarstwa rolne zorganizowane na bazie dzierżawy.

– Większość zachowań dzierżawcy w trakcie trwania umowy dzierżawy i jej wykonywania jest w znacznym stopniu uzależnione od zgody wydzierżawiającego. Dzierżawca, także w przypadku dzierżaw długoterminowych, ma stosunkowo małą swobodę prowadzenia działalności gospodarczej na dzierżawionej nieruchomości. Dotyczy to podejmowania decyzji produkcyjnych, a szczególnie inwestycji o charakterze modernizacyjnym. Przepisy Kodeksu Cywilnego mające zastosowanie wobec dzierżawcy i wydzierżawiającego nie regulują powyższych kwestii tym samym nie sprzyjają bezpieczeństwu obrotu cywilnoprawnego, a więc stabilności tak ważnej w każdej dziedzinie gospodarowania – mówi Robert Jakubiec, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej.

WOP

wolf SYSTEM

wolf HAUS

idealne rozwiązania dla rolnictwa

**DORADZIMY
ZAPROJEKTUJEMY
DOSTARCZYMY
WYBUDUJEMY**

- zbiorniki żelbetowe-cylindryczne dla biogazowni
- żelbetowe zbiorniki na gnojowicę
- zbiorniki p.poż i na wody opadowe
- żelbetowe zbiorniki dla oczyszczalni ścieków
- silosy na kiszonki, na ziarno i pasze
- silosy na biomase, trociny i pyły drzewne
- zbiorniki i silosy na wszelkie materiały płynne

DOSTOSUJEMY NASZE ZBIORNIKI DO WASZYCH WYMAGAŃ TECHNICZNYCH I EKONOMICZNYCH

Wolf System Sp. z o.o., ul. Budowlana 17, 41-100 Siemianowice Śl.,
tel.: +48/32/6053-700, fax: +48/32/6053-715, e-mail: mail@wolfsystem.pl

www.wolfsystem.pl

Rolnicze priorytety 2013

Z KAZIMIERZEM PLOCKE
– sekretarzem stanu
w Ministerstwie Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
rozmawia Wojciech Petera

■ Panie ministrze, jakie są priorytety resortu rolnictwa w 2013 roku?

– Rok 2013 to rok kolejnej pracy i realizacji programu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Wśród najważniejszych spraw, które są do rozstrzygnięcia, jest przede wszystkim dalszy udział w dyskusji o Wspólnej Polityce Rolnej po 2013 roku, a także dokończenie dyskusji nad kształtem Wspólnej Polityki Rybackiej po 2012 roku. To są te podstawowe polityki, które są najważniejsze i którymi zarządza Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Jeżeli chodzi o Wspólną Politykę Rolną, to z pewnością ta dyskusja będzie zdyktowana zwłaszcza teraz, podczas Prezydencji Irlandzkiej. Resort rolnictwa przykłada dużą wagę do tej dyskusji i oczekuje także zakończenia negocjacji w sprawie ram finansowych, czyli budżetu Unii Europejskiej na lata 2014–2020. W przypadku przyjęcia kompromisowego rozwiązania w zakresie wieloletnich ram finansowych, dyskusja nad

kształtem WPR będzie miała większą dynamikę i będzie można wówczas tę politykę tak zorganizować i tak przedyskutować, aby zabezpieczyć finansowanie dla wielu działań. Natomiast jeśli chodzi o Wspólną Politykę Rybacką, to również ona będzie uwzględniała finansowanie. Z wstępnych informacji, które uzyskaliśmy od Komisji Europejskiej wynika, że na nowy Europejski Fundusz Rybacki dla całej Wspólnoty ma być przeznaczony ponad 6,7 miliarda euro. I my jako kraj członkowski, zabezpieczając swoje potrzeby, też będziemy w tym podziale aktywnie uczestniczyć. To wymiarze europejskim. Jeśli zaś chodzi o wymiar krajowy, to chcemy przede wszystkim dokończyć sprawy związane z kwestiami dotyczącymi zmian strukturalnych w rolnictwie. Planujemy powołać do życia Państwową Inspekcję Żywności i Weterynarii. Zadanie to jest obecnie w trakcie prac legislacyjnych i mam nadzieję, że będziemy mogli dalej pracować nad tym projektem i zakończyć go w 2013

roku. Ważna dla nas jest też sprawa realizacja zadań, które wynikają z tegorocznego budżetu. Jest to budżet dobry, który gwarantuje nam realizację wielu zadań wynikających z ustaw, które MRiRW zobligowane jest wykonać. Ważnym dla nas w tym roku zadaniem będą również prace nad zmianą ustawy o ochronie zwierząt. Zastanawiamy się także, wspólnie z Ministerstwem Środowiska, jakie przygotować rozwiązania prawne, jeśli chodzi o ustawę o organizmach modyfikowanych genetycznie. Rok 2013 będzie obfitował w wiele wydarzeń i spraw, które chcemy wspólnie z naszymi partnerami społecznymi, a więc też z samorządem rolniczym, realizować.

■ Dla rolników ważne są finanse. Panie ministrze, czy w tym roku mniej czy więcej pie-

niędzy trafi na polską wieś zarówno z naszego krajowego budżetu, jak i Unii Europejskiej?

– Jeżeli chodzi o finansowanie naszego rolnictwa, to pragnę zauważyć, że w budżecie na rok 2013 mamy około 4 miliardów złotych więcej, jeśli chodzi o wydatki w stosunku do 2012 roku. Łączna kwota przeznaczona w tym roku na rolnictwo wynosi około 52,5 miliarda złotych. Istotne dla nas są jeszcze sprawy dotyczące płatności bezpośrednich. W tym roku zastanawiamy się, jak przygotować polskich rolników na model wypłaty tzw. płatności przejściowych. Chcielibyśmy i wspólnie zastanawiamy się nad tym z ministrem finansów, aby te płatności były na dobrym, wysokim poziomie. Przypomnę tutaj, że w 2013 roku okres modulacji dotyczył będzie polskich rolników na poziomie 10%, czyli gospodarstw powyżej 20 hektarów powierzchni. Z tego, co nam wiadomo, Komisja Europejska będzie chyba chciała Wspólną Politykę Rolną przesunąć o rok. Co oczywiście byłoby rozwiązaniem dość skomplikowanym i powodującym pewne perturbacje na poszczególnych rynkach i w poszcze-

gólnych państwach członkowskich. Ale na razie to tylko zapowiedź. Na najbliższym posiedzeniu Rady Ministrów Unii Europejskiej pewnie dowiemy się, jaka jest naprawdę w tym względzie intencja Komisji Europejskiej.

■ Czy polscy rolnicy w tym roku będą mogli czuć się bezpiecznie, jeśli chodzi o rynki rolne – zarówno w produkcji roślinnej, jak i zwierzęcej?

– Myślę, że do tej pory polscy rolnicy udowodnili, że mogą coraz lepiej i skuteczniej konkurować na rynkach europejskich. Oczywiście są pewne trudności, jeśli chodzi o funkcjonowanie na rynku mleka czy cukru. Według zapowiedzi Komisji Europejskiej i niektórych państw członkowskich, mówi się o odejściu od kwotowania mleka i reglamentacji na rynku produkcji cukru. Co oczywiście może mieć określone skutki na te rynki w Polsce. Będziemy chcieli jeszcze dokładnie przeanalizować te propozycje, w ramach Wspólnej Polityki Rolnej, choć w przypadku rynku mleka Polska jest osamotniona i najprawdopodobniej do 2015 roku kwotowanie mleka zostanie zaprzestane.

■ Czy różnice między polskimi rolnikami a zachodnimi farmerami będą się raczej zacieśniać czy pogłębiać?

– Jeśli chodzi o tak istotne kwestie, to intencją polskiego rządu jest, aby wyrównywać szanse, wyrównywać płatności bezpośrednie po to, aby na jednolitym rynku mieć jednakowe warunki do konkurencji i rozwoju. Oczywiście łatwo powiedzieć, a trudniej wykonać. Dlatego też jestem realistą i uważam, że te sprawy mogą mieć różne odcienie. Niemniej jednak będziemy próbować wedle sił i możliwości negocjacyjnych, aby te warunki polepszyć i wyrównać szanse polskim rolnikom. Czy to się stanie od razu, czy będzie rozłożone na lata – okaże się podczas naszych szczegółowych negocjacji z Komisją Europejską.

■ Dziękuję za rozmowę.

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe HETMAN Sp. z o.o.

NIEODPŁATNY ODBIÓR I UTYLIZACJA PADŁYCH ZWIERZĄT *

UNIESZKODLIWIANIE ODPADÓW POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO I ROŚLINNEGO, PRZETWARZANIE ODPADÓW (BIOMASY) NA ENERGIĘ ELEKTRYCZNĄ

TELEFONY KONTAKTOWE CZYNNIE CAŁĄ DOBĄ
DO NAS WSZĘDZIE BLISKO DZWOŃ - tel. 24 282 16 53, 56 683 25 62, kom. 662 041 241

PUNKTY DYSPOZYCYJNE

SPALARNIE ODPADÓW ZWIERZĘCYCH OLSZÓWKA 87-400 GÓLUB-DOBRYŃ TEL. 56 683 25 62, KOM. 515 204 663	ZAKŁAD POŚREDNI SEPÓLNO KRAJEŃSKIE 89-400 SEPÓLNO KRAJEŃSKIE TEL. 52 388 22 28, KOM. 515 204 646	ZAKŁAD POŚREDNI UNIN 08-400 GARWOLIN TEL. 25 683 05 29, KOM. 515 204 645	BRZĄTECHNICZNA - BEDLNO 24 99-311 BEDLNO TEL/FAX. 24 282 15 53
ZAKŁAD UTYLIZACJI FALBORZ 87-880 BRZEŚĆ KUJAWSKI TEL. 54 252 13 87	PUNKT DYSPOZYCYJNY FLORIANÓW 99-311 BEDLNO TEL. 24 282 16 53, KOM. 662 041 241	PUNKT DYSPOZYCYJNY ANTONIEWO 89-310 ŁABISZYN TEL. 52 384 44 43	ZAKŁAD POŚREDNI FRANCISZKOWO 09-300 ŻURMIN TEL. 23 676 76 09

*- Przedsiębiorstwo działa zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego dotyczących pomocy publicznej na utylizację padłych zwierząt art. 16 rozporządzenia Komisji (WE) 1857/2006
- w zakresie prawa krajowego dofinansowanie kosztów utylizacji padłych zwierząt jest udzielone na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009r. W sprawie niektórych zadań ARIMR (Dz. U. Nr. 22 poz. 121 z późn. zm.)

Działając z myślą o Polskim Rolnictwie oferujemy:

- Szybkie terminy odbiorów
- Wyspecjalizowane środki transportu zapewniające łatwy i szybki załadunek
- Pełny monitoring padłych przeżuwaczy w zakresie badań na BSE
- Profesjonalną i wyspecjalizowaną kadrę, zapewniającą fachową obsługę

HETMAN Sp. z o.o., Florianów 24, 99-311 Bedlno, Tel./fax: 24 282 16 53, www.hetman.pl, email: hetman@hetman.pl

Zawsze aktualne ceny na: **WWW.CENYROLNICZE.PL** Skup i sprzedaż: tuczniaki, warchlaki, bydło, drób, zboża, nawozy.
oferta ponad 100 firm z branży
CENY ✶ OGŁOSZENIA ✶ WIADOMOŚCI

Czasopismo

Krajowej Rady Izb Rolniczych

Ukazuje się raz w miesiącu.

Wydawane i redagowane na zlecenie Krajowej Rady Izb Rolniczych przez zespół „Tygodnika Poradnika Rolniczego”.

Kolportaż – czasopismo dostępne razem z tygodnikiem „Tygodnik Poradnik Rolniczy”

Krajowa Rada Izb Rolniczych

ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa

Tel.: (22) 623 21 65, fax (22) 623 11 55; www.krir.pl

Red. Nacz. Wojciech Petera, tel.: 606 396 747

e-mail: wojciech.petera@wp.pl; polskawies@poradnik.net.pl

Polska Wieś

Czas na zmiany ustawy

Zdaniem Lubelskiej Izby Rolniczej, konieczna jest zmiana ustawy Prawo Łowieckie. Obecnie zgodnie z przepisami, właścicielem zwierzyny łownej jest Skarb Państwa, w którego imieniu gospodarkę łowiecką prowadzi koło łowieckie. Delegaci Zgromadzenia Lubelskiej Izby Rolniczej postulują, aby szkody łowieckie w uprawach rolnych spowodowane przez zwierzynę łowną finansowało Państwo.

– Przejęcie obowiązku wypłaty odszkodowań przez służby państwowe w terenie umożliwiłoby rozwiązanie szeregu konfliktów. Koła łowieckie powinny ponosić konsekwencje finansowe w sytuacji, gdy gospodarkę łowiecką prowadzą w sposób niewłaściwy, niezgodny z obowiązującymi przepisami szczegółowymi – mówi **Robert Jakubiec**, prezes Lubelskiej Izby Rolniczej.

W ocenie Walnego Zgromadzenia LIR, zmiana prawa w tym zakresie ograniczyłaby ilość spraw sądowych wnoszonych przez rolników przeciwko zarządcy obwodu łowieckiego, a tym samym, wpłynęłaby pozytywnie na dobrą współpracę pomiędzy rolnikami i myśliwymi.

WOP

San Sebastiano, Włochy 2011

FOTOWOLTAIKA

Firma Newcon Energy Polska Sp. z o.o. to członek międzynarodowej grupy Newcon Energy posiadającej wieloletnie doświadczenie w realizacjach instalacji z zakresu Odnawialnych Źródeł Energii w tym Instalacji Fotowoltaicznych.

Obecnie poszukujemy lokalizacji pod inwestycje fotowoltaiczne, spełniające wymagania:

1. Lokalizacje gruntowe:

- powierzchnia : 2 – 20 ha,
- klasa grunt : IV – VI (łącznie z nieużytkami, terenami zdegradowanymi)
- linia średniego napięcia w odległości do 1000 m
- brak Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego lub zapis umożliwiający posadowienie fotowoltaiki.

2. Lokalizacje dachowe :

- Konstrukcja nośna umożliwiająca 20 – letnią dzierżawę.
- Preferowane nachylenie południowe
- Powierzchnia dachu od ok. 1000 m2

Jeżeli posiadają Państwo jakiegokolwiek pytania, prosimy o kontakt. Nasi pracownicy chętnie, doradzą w przypadku wątpliwości oraz odpowiedzą na wszystkie Państwa pytania.

PROJEKTOWANIE | ENGINEERING | GENERALNE WYKONAWSTWO | PROWADZENIE PROCESU INWESTYCYJNEGO

biuro@newconenergy.com | www.newconenergy.com aa
Tel: + 48 32 430 91 74 Fax : + 48 32 430 91 98
44-200 Rybnik ul. Wiejska 1C

Cedry Małe ul. Wiślana 4, 83-020 Cedry Wielkie, tel./fax./ 0-58/ 68-36-115, www.roltop.pl

RABAT 12%
NA SILOSY PŁASKODENNE
OD 10 DO 2200 TON
ZAMÓWIONE DO 31.03.2013 I SPRZEDANE DO 30.04.2013

INFORMACJE I ZAMÓWIENIA także telefonicznie:

- „BIN” Sp. z o.o. 87-700 Aleksandrów Kuj., ul. Narutowicza 12, tel. centrala/Dział Handlowy 54 282 88 00-03, fax 54 282 88 63
- „BIN” Sp. z o.o. - Dział Projektowo Handlowy - Kompleksowe zabudowy magazynowe, tel. 54 282 88 25-26
- P. O. R. „KONSIL”, 89-121 Ślesin k. Nakła, ul. Nakleńska 10, tel. 52 385 78 59, 52 385 71 56, fax 52 385 71 55
- „KONSIL” Filia Mazurska, 11-520 Ryn, ul. Partyzantów 16, (Firma Z.U.M.) tel. 87 421 82 80
- „KONSIL” Filia Poznańska „TAD-OPAL”, 64-330 Opalenica, Sielinko, ul. Parkowa 2A, tel./fax 61 447 60 60
- AGRO-INSTAL” 08-500 Ryki, Bazanów Nowy 75, woj. lubelskie, tel. 81 865 45 12, tel. kom. 694 803 638
- „ELEWATOR” 37-716 Orły, Zadąbrowie 71A, woj. podkarpackie, tel. 16 671 25 14, tel. kom. 602 865 171
- P.H.U. O. R. „TECH-MAG” 48-300 Nysa, ul. Grodzkowska 7, woj. opolskie, tel./fax 77 435 55 00, tel. kom. 605 07 47 33
- „AGRO-KOMPLEKS” 83-200 Starogard Gdański, ul. Zielona 29, tel./fax 58 562 23 29, 561 01 77, tel. kom. 603 741 922
- P.O.M. Spółka z o.o., ul. Tytoniowa 4, 16-300 Augustów, tel. 87 643 34 76, fax 87 643 34 78
- PRONAR Sp. z o.o. fabryczne punkty sprzedaży:
- Jaszczolty 44, 17-315 Grodzisk, tel. kom. 501 896 472, 501 896 470
- Wasilków k. Białegostoku (woj. podlaskie) ul. Ks. W. Rabczyńskiego 1, tel. kom. 501 445 774, 501 544 012
- Koszarówka 38, 19-203 Grajewo, tel. kom. 509 777 554
• AMAROL Andrzej Makarewicz, 12-250 Orzysz, ul. Wierzbńska (dz. 411/46), tel. 662 840 503
• PHU ALITECH 42-152 Opatów (woj. łódzkie i śląskie), Zwierzyniec 1, ul. Dębowa 8, tel. kom. 609 277 893

CENTRALA NASIENNA Sp. z o.o. w SIERADZU

98-200 Sieradz ul. P.O.W. 30, tel. (43) 827 1331, fax (43) 827 1359, sklep (43) 826 3039
 (Filia) 98-100 Łask, ul. Żeromskiego 74,
 tel./fax (43) 675 2209, sklep (43) 675 2055, tel. kom. 664 143 229
 Nr konta BGŻ SA O/Sieradz 89 2030 0045 1110 0000 0037 5930
 e-mail: centralanasiennasp.zoo@wp.pl

OFERTA HANDLOWA – 2012/2013

I Sadzeniaki ziemniaka

- bardzo wczesne: Arielle, Colette, Denar, Impala, Lord, Miłek, Viviana;
- wczesne: Bellarosa, Bila, Natasha, Owacja, Vineta;
- średnio wczesne: Irga, Sante, Satina, Tajfun, Tetyda;
- średnio późne: Bryza, Jelly;
- inne odmiany hodowli krajowych i zagranicznych.

II Zboża ozime

- pszenica: Akteur, Bamberka, Banderola, Bogatka, Cubus, Mewa, Muszelka, Sukces, Tonacja;
- jęczmień: Holmes, Gloria, Souleyka;
- pszenżyto: Borwo, Cosinus, Flavius, Fredro, Grenado, Leontino;
- żyto: Dańkowskie Złote, Dańkowskie Diament, Arant, Balistic F1, Palazzo F1, Visello F1.

III Zboża jare

- pszenica: Brawura, Nawra, Ostka Smolicka, Parabola, Tybalt, Werbena;
- jęczmień: Eunova, Iron, KWS Olof, Nagradowicki, Promyk, Skarb, Skald, Stratus, Suveren;
- owies: Bingo, Sławko, Zuch, Haker;
- pszenżyto: Dublet, Nagano, Milewo;
- żyto: Bojko.

IV Trawy

- mieszanki trawnikowe, drogowe i pastewne;
- poszczególne gatunki traw.

V Inne rolnicze

- motylkowate drobnonasienne: koniczyny, lucerny, seradela;
- strączkowe: grochy, łubiny, wyki, bobiki;
- pozostałe: gorczyca, rzepa ścierniskowa, rzepik, słonecznik, kukurydza, facelia, mieszanki poplonowe.

VI Prowadzimy kontrakcje upraw nasiennych

- traw: życic (wielokwiatowa, wielokwiatowa westerwoldzka, trwała), kostrzew (czerwona, trzcinowa), wiechlina łąkowej;
- zbóż i ziemniaków;
- innych (facelii błękitnej, koniczyny czerwonej, gorczycy, łubinów, grochów, wyki).

Gwarantujemy wysoką jakość i konkurencyjne ceny.

ZAPRASZAMY !!!

XIII Międzynarodowe
Targi

XVI Międzynarodowe
Targi

ŁÓDŹ

22 - 24 lutego 2013

ATLAS ARENA

ZOBACZ:

- Wyposażenie nowoczesnych obór, chlewni i kurników
- Salon Wozów Paszowych i Maszyn do Zbioru i Konserwacji Pasz
- Salon Weterynaryjny SAL-WET

PONADTO:

Każdego dnia atrakcyjne nagrody w KONKURSACH DLA ZWIEDZAJĄCYCH

ORGANIZATOR:

TARGIFERMA Sp. z o.o.
ul. Mazowiecka 63/2 Poznań
tel. +48 61/ 843 26 13, 656 79 05
fax 843 38 05

Miejsce Targów:

ATLAS ARENA
Miejska Arena Kultury i Sportu Sp. z o.o.
Al. Bandurskiego 7, Łódź

PATRONAT HONOROWY

www.targiferma.com.pl

targiferma@targiferma.com.pl

SEZON WIOSENNY ROZPOCZYNAMY W KIELCACH

8-10.03.2013, KIELCE

AGROTECH

XIX Międzynarodowe Targi Techniki Rolniczej

LAS-EXPO

XIII Targi Przemysłu Drzewnego i Gospodarki Zasobami Leśnymi

- ponad 55 000 zwiedzających - rolników i specjalistów
- 550 firm z 16 krajów
- 50 000 m² powierzchni wystawienniczej
- 250 modeli ciągników rolniczych
- prawie 1000 maszyn i urządzeń do prac polowych

Największa w Polsce
Oferta Sprzętu
i Maszyn dla Rolnictwa

www.agrotech.pl

Targi Kielce S.A., ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce
Informacje o targach - Dyrektor Projektu, Kamil Perz, tel. 41 365 12 30, fax 41 365 13 10, e-mail: agrotech@targikielce.pl